

Către: DI Radu MARIAN

Vicepreședintele Comisiei Parlamentare economie, buget și finanțe

DI Dumitru BUDIANSCI,

Ministru al Finanțelor

DI Dumitru ALAIBA,

Ministrul Economiei

Dna Rozalina ALBU,

Directoare a Serviciului Fiscal de Stat

Nr.46/22-AD din 20 noiembrie 2022

Ref.: Propunerile prioritare privind politica fiscală și vamală 2023

Stimate Dle Radu Marian,
Stimați Domni,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și apreciază deschiderea Ministerului Finanțelor pentru un dialog constructiv și continuu, care oferă posibilitate de a exprima a participa în procesul decizional.

În lumina proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (politica fiscală și vamală pentru anul 2023), reiterăm câteva linii directorii care impactează negativ la moment dezvoltarea business-ului, precum și dezvoltarea economică sustenabilă în Republica Moldova în context de criză:

- Business-ul pledează pentru **elaborarea măsurilor de politica fiscală**, care să susțină o paradigmă economică bazată pe valoare adăugată (stimularea industriilor procesatoare și de producere), astfel încât bugetul Republicii Moldova să nu depindă de taxe vamale în valoare de până la 70% în formarea acestuia,
- Exprimăm îngrijorarea privind implementarea **mecanismului prețurilor de transfer**, cât și a **dreptului Serviciului Fiscal de Stat de recalificare de tranzacții**. Rugăm respectuos ca aceste inițiative să fie consultate cu mediul de afaceri, ținând cont de sensibilitatea și impactul lor asupra tuturor părților implicate. Totodată, subliniem că atât business-ul, cât și autoritățile publice nu vor face fața acestor modificări.
- Înțelegem necesitatea introducerii conceptului în RM, însă e nevoie de predictibilitate / reguli clare și detaliate până la intrarea în vigoare a reglementărilor. Astfel, **propunem amânarea cu 2 ani intrarea în vigoare și excluderea amenzilor pentru perioada de tranziție pentru minim 3 ani de la intrarea în vigoare.** La moment nu există nici un regulament sau prevedere clară cu privire la conținutul și modul de întocmire a dosarului prețului de transfer. Un argument în plus pentru necesitatea amânării implementării este ca la moment nu există surse de informare pentru prețurile de transfer în RM - bazele de date de utilizat pentru confirmarea prețului de piață. În

România (site: data.gov.ro) și alte state există platforme cu informație publică despre indicatori raportați obligatoriu de către toate companiile. În aceeași ordine de idei, propunerea legislativă de a atribui SFS un nou mandat privind posibilitatea recalificării tranzacțiilor este una care va crea impedimente majore pentru întreaga comunitate de afaceri. În particular, noile prevederi nu sunt însoțite de o fundamentare/argumentare rezonabilă privind necesitatea introducerii acestora, dar și a impactului noilor modificări asupra comunității de afaceri. Mai mult decât atât, modificările legislative propuse au un caracter foarte general, nefiind reglementate criteriile concrete și o metodologie clară privind modul aplicării acestora în cadrul controalelor fiscale. De asemenea, implementarea unor astfel de pâghii administrative, cu un impact major asupra întregii comunități de business, ar trebui să țină cont și de analiza practicii internaționale, în special a celei din Uniunea Europeană (UE) care oferă lecții importante privind necesitatea unei abordări chibzuite și graduale privind introducerea acestor tipuri de prevederi.

- În contextul **introducerii impozitării progresive cu aplicarea cotei de 18% la impozitarea veniturilor peste 1 mln lei** (actualmente cota unica 12%) propunem **renunțarea la această modificare** din motivul că are un impact negativ atât asupra companiilor care urmează să modifice soft-urile pentru noul mod de calcul al impozitului, cât și asupra economiei naționale care se confruntă cu fenomenul „salariilor ne/subdeclarate”. Astfel, considerăm că păstrarea cotei unice de impozitare este un stimul pentru atragerea investițiilor străine, faptul confirmat și prin experiența altor țări din Europa de Est care au acceptat această metodă de calcul.

Înțelegem că obiectivul principal de elaborare a proiectului de lege este de a oferi o legislație fiscală și vamală favorabilă dezvoltării economice, precum și susținerea mediului de afaceri.

În acest sens, solicităm respectuos examinarea **propunerilor** prezentate de către mediul de afaceri la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (Politica fiscală și vamală pentru anul 2023 (anexa)), printre care următoarele considerăm **fiind de prioritate și nu au fost incluse în proiectul politicii fiscale pentru anul 2023:**

1. **Anularea taxei pentru mărfurile care în procesul utilizării cauzează poluarea mediului și introducerea mecanismului economic pentru aplicarea REP prin scutirea de taxa și nu prin subvenționarea doar a procesatorilor.** Dezvoltarea sistemelor de depozit ce ține de ambalajul returnabil în contextul introducerii principiului de REP,
2. **Scutirea/amânarea de TVA pentru panouri fotovoltaice și invertoare cu eliminarea taxei vamale pentru invertoare achitate la import.** Această măsură va accelera dezvoltarea sectorului energetic, și anume industria de regenerabile,
3. **Scutirea ajutoarelor materiale acordate angajaților** (și anume cele acordate în situația deosebită a acestui an: inflația galopantă și prețurile mari la resursele energetice pentru cetățeni) de impozitarea cu prime medicale și contribuții sociale similar modului aplicat până în 2018,
4. **Menținerea ratei impozitului pe venit la dobânzile achitate persoanelor fizice (3%)** – altfel, majorarea ratei impozitului va fi o povară suplimentară pentru populație în condițiile actuale a

inflației, care va duce la retragerea masivă a depozitelor, sporirea gradului de tenebritate, și ca rezultat va impacta atât populația RM cât și bugetul de stat,

5. Introducerea dreptului de scutire de TVA cu drept de deducere pentru energia electrică de echilibrare pentru participanții la piața energiei electrice - dat fiind faptul că, prevederile actuale ale Codului Fiscal nu acoperă întregul spectru de relații între toți participanții pieței, iar determinarea originii energiei electrice de echilibrare este anevoiasă datorită multitudinii de variable, care afectează procesul, și, pentru stabilirea echității fiscale între participanții la piața de echilibrare, se propune stabilirea cotei scutit de T.V.A. cu drept de deducere. Aplicarea pentru energia electrică de echilibrare a cotei scutit de T.V.A. cu drept de deducere elimină lacunele și aduce în coordonanță legislația fiscală cu modificările Regulilor pieței energiei electrice,

6. Introducerea impozitării cu TVA la importul de autoturisme cu eliminarea accizelor care sunt aplicate la momentul actual,

7. Elaborarea cadrului legislativ necesar pentru asigurarea circulației libere a alcoolului denaturat fără plata accizelor,

8. Dezvoltarea sectorului de servicii telecom prin revizuirea altor taxe specifice telecom, cum ar fi:

- taxa de asignare a frecvențelor sau așa numita taxa de licență, achitată la buget în momentul achiziționării frecvențelor/licenței,
- taxa/plata pentru utilizarea frecvențelor, achitată de furnizori către SNMFR conform condițiilor de licență pentru asigurarea compatibilității electromagnetice (în jur de 1 milion de euro achitat de fiecare furnizor anual, în dependență de cantitatea spectrului deținut).

Astfel, solicităm Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale să revizuiască metodologia de calcul a acestor taxe pentru alocarea frecvențelor radio cu reducerea lor cu 50%, totodată cu excluderea dublei impunerii de două autorități separate (SNMFR și ANRCETI), întrucât acest fapt împovărează exagerat și nejustificat operatorul telecom în procesul său de dezvoltare și investiție în rețelele sale. Totodată, atragem atenția Ministerului la posibilitatea de aplicare a prevederilor art. 16 al Codului European al Comunicațiilor Electronice, aprobat prin Directiva Europeană 2018/1972. Suplimentar la cele expuse supra, considerăm că este important de menționat și despre obligația furnizorilor să utilizeze, la instalarea rețelelor [800/900/1800 MHz], echipamente de cea mai actuală generație (nu se admite instalarea echipamentului de mână a doua), prevăzută de cap. V, punctul 19 alin. (1) din Condițiile speciale tip de licență pentru utilizarea frecvențelor/canalelor radio din benzile de frecvențe 791-821/832-862 MHz, 890-915/935-960 MHz și 1710 - 1785/1805 - 1880 MHz în scopul furnizării rețelelor serviciilor publice de comunicații electronice mobile celulare terestre aprobate de CA ANRCETI la data de 14.07.2014. Considerăm că, această prevedere urmează a fi modificată și racordată la reglementările UE referitoare la economia circulară, luând în considerare principiile economiei verzi. Astfel, în situația în care cadrul legal le va permite furnizorilor să reutilizeze și să achiziționeze echipamente de mână a doua, aceasta va contribui la diminuarea deșeurilor electronice și ar reduce impactul asupra mediului.

9. **Dezvoltarea comerțului electronic** prin introducerea chitanței de ramburs sau dovada electronică de încasare a rambursului/contravalorii transportului, în loc de bon fiscal pe format de hârtie,

10. **Revizuirea modului de impozitare a activității de colectare a deșeurilor de metale feroase și neferoase** prin următoarele modificări:

- Se propune completarea art. 20 lit. y) din Codul fiscal - “veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), metale feroase și neferoase, precum și a acumulatorilor electrice uzate.
- Se propune menținerea redacției actuale a art. 103 alin.(9⁴) din Codul fiscal, cu aplicarea scutirii de TVA pentru toate tipurile de deșeurile, inclusiv pentru deșeurile și reziduurile de metale feroase și neferoase, reziduurile industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora importate și/sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați și utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova.

11. Propunem **uniformizarea categoriilor de produse pentru care se aplică cota redusă de TVA 8%**. De exemplu, sa fie aplicată cota redusă pentru produse lactate, de panificație, fructe și legume. La moment se aplica 8% la anumite coduri de încadrare tarifară și este dificilă din punct de vedere tehnic identificarea și urmărirea codurilor tarifare. În practica altor țări, există multe exemple în care se aplica TVA la categorii mari de produse alimentare.

12. Solicităm **revizuirea limitelor de deducere a cheltuielilor, precum și a scutirilor personale** în linie cu inflația prognoată.

De asemenea, reiterăm **necesitatea de conformare cu normele stabilite pentru intrare în vigoare a modificărilor care vizează politica fiscală**. În acest sens, solicităm revizuirea prevederilor ce țin de intrare în vigoare a modificărilor propuse în proiectul de lege în linie cu prevederile art. 56 alin. (2) din Legea 100/2017, și anume - **nu mai devreme de 6 luni de la data publicării legilor respective**.

Reieșind din cele menționate, solicităm respectuos examinarea propunerilor EBA Moldova și comunicăm despre deschiderea în organizarea unei ședințe tehnice pentru discutarea mai detaliată a propunerilor prezentate.

Anexa: 76 file

Cu înaltă considerațiune,

Mariana RUFA
Director Executiv

Ex.: Djurinscaia Anna
Tel.022 907025

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
1.	Legea 1540/1998, art. 11, alin. (6), Anexa 8		Propunem excluderea lit. h), alin. 6, art. 11, precum și excluderea din anexa 8 a codului 3923	Amendamentul este propus în vederea: • Eliminării abordării discriminatorii și revizuirii mecanismului de aplicare a taxei de ambalaj după principiul „poluatorul plătește” pentru a asigura aplicarea aceluiași grad de responsabilitate financiară în ce privește gestionarea deșeurilor de ambalaj între producător și importator. • Respectării condițiilor acordurilor internaționale (Organizația Mondială a Comerțului, Acord de Asociere cu Uniunea Europeană, tratate bilaterale etc.) de liber schimb între state. Drept rezultat, impactul economic scontat va fi: • Creșterea de 60 ori a valorii actuale a plăților de mediu acumulate la bugetul de stat. • Reducerea cheltuielilor statului pentru domeniul protecția mediului.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				Conștientizăm că conceptul respectiv urmează a fi promovat de către Ministerul Mediului, dar subliniem necesitatea modificărilor propuse în contextul în care Ministerul Finanțelor este responsabil pentru aspecte financiare și impact economic asupra bugetului.
2.	Legea 1540/1998, art. 11, alin. (7)		Propunem completarea art. 11, cu un nou alineat (7) în următoarea redacție: „(7) Subiecții specificați la alin. (1) au dreptul la scutirea integrală a taxei stabilite de prezentul articol pentru mărfurile specificate la alin. (2), dacă subiectul face dovada înscrierii în Lista producătorilor de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorilor.” „Procedura de oferire a scutirii se aprobă de Guvern.”	Adoptarea amendamentului propus asigură armonizarea legală în ceea ce privește subiecții art. 11 Legea nr. 1540/1998 la prevederile Legii nr. 209/2016 și HG nr. 561/2020 privind Regulamentul de ambalaje și deșeuri de ambalaje. Concluzionăm că la momentul actual, agenții economici care pun pe piață mărfuri ambalate în i. ambalajul primar din materiale plastice (clasificat la pozițiile tarifare 3923 21 000, 3923 29 și 3923 30); ii. ambalajul primar compozit care conține produse; iii. ambalajul primar din aluminiu sunt subiecți ai impunerii pecuniare, fiind obligați să achite taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului, precum și să asigure crearea unor sisteme de gestionare a deșeurilor, care presupune investiții

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				substanțiale, resurse financiare care urmează a fi alocate de către agenții economici.
3.	Legea 1540/1998		Introducerea standardelor europene privind normele de poluare și siguranța vehiculelor (Euro5, Euro6, Euro7)	Țara noastră rămâne semnificativ în urmă față de țările europene (inclusiv Rusia și Ucraina) în ceea ce privește standardele de mediu pentru mașini. Prin urmare, propunem, începând din anul 2023, să introducem cerințe de conformitate, pentru mașinile importate, cel puțin standardelor Euro5. În plus, considerăm că este necesar să fixăm termenii pentru introducerea noilor standarde Euro6 și Euro7. Astfel, cetățenii noștri vor lua cunoștința când Republica Moldova se va alinia , în acest sens, tuturor țărilor europene.
4.	Legea 827/2000, art. 4, alin. (1), lit. a)	(1) Sursele de finanțare a Fondului de susținere a populației sunt: a) taxa de portabilitate – în mărime de 50 la sută din plata lunară de operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate pentru	Solicităm anularea/excluderea taxei de portabilitate, prevăzută de art. 4 a Legii Fondului de susținere a populației nr. 827/2000	La moment, această taxă creează presiuni financiare suplimentare pe furnizorii de telefonie mobilă, fiindcă administratorul include această taxă în tarifele pentru furnizorii de comunicații, care la rândul său afectează prețurile pentru consumatorii finali. Această abordare în politica fiscală a statului contravine

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
		implementarea și realizarea portabilității numerelor;		principiilor de reglementare a UE stipulate în Codul Comunicațiilor Electronice care prevede în art. 16. că orice taxă administrativă impusă furnizorilor acoperă, în total, numai costurile administrative care vor fi generate de gestionarea, controlul și asigurarea respectării schemei de autorizare generală și drepturilor de utilizare și obligațiilor specifice.
5.	Codul Fiscal, art. 5		Includerea unui alineat nou cu următorul conținut: [x])“stock option (inciantive) plan” - un program inițiat în cadrul unei persoane juridice prin care se acordă angajaților, administratorilor și/sau directorilor acesteia sau ai persoanelor juridice interdependente, dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri de participare, definite potrivit pct. X, emise de entitatea respectivă. Pentru calificarea unui program ca fiind stock option plan, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de un an între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării titlurilor de participare);	Propunem noțiunea în textul original “stock option (inciantive) plan” utilizat pe larg la nivel internațional, fiind păstrată esența și să nu distorsioneze înțelegerea mai ales pentru fondatorii străini. Perioada Programului- minim 1 an – angajatorii prin promisiunile legale oferite angajaților, dar care pot fi valorificate după o perioadă de minim 1 an de zile, urmăresc de a păstra forța de muncă (în special angajații cheie) pentru o perioadă mai îndelungată, de implicarea mai activă a angajatului și a majora contribuția la dezvoltarea entității.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			[x]) <i>“titlu de participare - orice acțiune sau altă parte socială într-o societate în nume colectiv, societate în comandită simplă, societate pe acțiuni, societate în comandită pe acțiuni, societate cu răspundere limitată sau într-o altă persoană juridică ori deținerile la un fond de investiții;”</i>	Este necesar să fie definită noțiunea de “titlu de participare”. Codul Fiscal actual nu definește decât acționar și asociat unde se utilizează termenii de “acțiune și asociat”.
6.	Codul Fiscal, art. 5, pct.38)	38) Campanie promoțională – modalitate de promovare a vânzărilor prin organizarea de concursuri, jocuri, loterii anunțate public și desfășurate pe o perioadă de timp limitată, cu acordarea de cadouri, premii, câștiguri, precum și organizarea de către autorități și instituții publice a acestor activități în alt scop decât cel de promovare a vânzărilor.	Solicităm modificarea pct.38) după cum urmează: <i>”Campanie promoțională - modalitate de promovare a vânzărilor prin organizarea de acțiuni anunțate public, cu acordarea de cadouri, premii, cashback, puncte de loialitate, bonusuri sau alte câștiguri ca urmare a practicilor comerciale implementate de contribuabil”</i>	Salutăm politicile existente și direcțiile prioritare include în planul de acțiuni “Moldova fără numerar” al Guvernului Republicii Moldova privind diminuarea circuitului de cash în economia națională și a promovării decontărilor prin virament. În context, merită menționat faptul că mediul de afaceri, de rând cu sistemul bancar, sunt cei mai buni promotori ai decontărilor fără numerar. Rezonând cu planul acțiuni al Guvernului, mediul de afaceri lansează numeroase campanii promoționale, menite să promoveze cardurile bancare și achitățile prin intermediul acestora. În acest context, noțiunea de “Campanie Promoțională” stabilită la articolul 5 din codul Fiscal nu satisface în totalitate acele programe elaborate de către mediul de afaceri în vederea promovării vânzărilor și

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				achitărilor fără numerar. Suplimentar, noțiunea actuală cuprinde și componenta de jocuri de noroc și loterii, care în Codul Fiscal au un regim separat de impozitare și suplimentar acestea nu întrunesc scopul promovării vânzărilor. În acest context, am analizat experiența României, care o considerăm una oportună și corectă și am constatat, că campaniile promoționale nu sunt limitate în timp și reprezintă acțiuni de promovarea produselor/serviciilor ca urmare a practicilor comerciale implementate de contribuabil. O abordare similară se propune a fi preluată și în Republica Moldova. https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/Cod_fiscal_norme_11022_020.htm
7.	Codul Fiscal, art. 5, pct.45); art. 136, alin. 6); art. 136¹; art. 234, alin. (1²)	Proiectul de lege propune excluderea conceptului de „soluție fiscală individuală anticipată”	Păstrarea conceptului și regulilor privind soluția fiscală individuală anticipată.	Soluția fiscală individuală anticipată reprezintă un instrument care contribuie la crearea unui cadru legislativ fiscal transparent și predictibil, prin care contribuabilii pot agreea în avans cu Serviciul Fiscal de Stat tratamentul fiscal aferent tranzacțiilor viitoare.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				Înțelegem că din momentul implementării conceptului de soluție fiscală individuală nu a fost emisă nici o soluție. Totodată, nu am văzut o analiza a cauzelor care au stat la baza lipsei de interes din partea contribuabililor față de acest instrument. Acest instrument pe larg se aplică în practica internațională, și înainte de a lua decizia de a exclude conceptul introdus în legislație la solicitarea mediului de afaceri, considerăm necesar să se asigure că: (i) au fost întreprinse măsurile privind popularizarea conceptului ca și un instrument de conformare voluntară, și (ii) au fost analizate prevederile cadrului legislativ care ar putea crea obstacole în aplicarea conceptului și înlăturarea acestora. Înțelegem că unul din obiective propuse în proiectul de lege reprezintă îmbunătățirea administrării fiscale și vamale prin extinderea spectrului de instrumente disponibile pentru intervenție, în vederea diminuării economiei tenebre și reducerii

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				interacțiunii dintre contribuabil și funcționarul fiscal. Prin urmare, considerăm neacceptabil eliminarea unui instrument care contribuie la conformarea benevolă a contribuabililor, fără prezentarea argumentelor care au stat la baza acestei decizii. Ca și comunitate de business, printre care sunt prezente companii multinaționale, Vă exprimăm deschiderea de a oferi suport necesar în alinierea conceptului și a practicii de implementare a soluției fiscale individuale anticipate pentru a atinge obiectivele propuse de Minister.
8.	Codul Fiscal, art.15, lit. a)	a) pentru persoane fizice, întreprinzători individuali și persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății în mărime de: - 12% din venitul anual impozabil ce nu depășește suma de 1 000 000 lei;	Propunem renunțarea la aceasta modificare și păstrarea formulării actuale în 2022.	Motivale acestei propuneri sunt următoarele: Aceasta modificare va genera costuri administrative semnificative din partea companiilor pentru operarea modificărilor în soft-urile contabile pentru noul mod de calcul al impozitului pe venit. În condițiile în care există un număr mic de angajați în cadrul

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
		- 18% din venitul anual impozabil ce depășește suma de 1 000 000 lei;”.		companiilor care ar putea fi afectați de aceasta modificare, costurile aferente de ajustare a soft-ului nu sunt justificate. Timpul de implementare în sistemele informatice este semnificativ. Intrarea în vigoare din 01.01.2023 pune în dificultatea activitatea curentă a companiei și a persoanelor fizice vizate. • Prin impozitarea mai mare a categoriei celor care câștiga mai mult, nu îi stimulează să producă în continuare la același nivel. Acest aspect, în consecință ar conduce ca aceasta categorie să se orienteze spre emigrare, ținând cont că situația economică din țară nu este una foarte bună. • Piața nu este pregătită pentru această modificare, în continuare există, din păcate, fenomenul „salarii la plic” și ar trebui întâi să fie create mecanisme ca să elimine acest fenomen. • Angajatul poate obține și alte venituri decât salariu, care nu

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				sunt cunoscute de către angajator și respectiv nu este impozitat integral pentru toate veniturile. Astfel va exista o povara în plus și pentru autoritățile fiscale ca să verifice anual declarațiile pentru toate persoanele fizice. • Propunerea de impozitare progresivă poate crea anumite distorsiuni și inechitate fiscală (de ex. impozitarea creșterii de capital se va produce la cote diferențiate în funcție de beneficiarul venitului – i.e rezident sau nerezident); • Modificarea propusă contravine principiului echității stabilit de concepția reformei fiscale, potrivit căruia sistemul fiscal trebuie să asigure distribuirea echitabilă a poverii fiscale între contribuabili. Toate persoanele fizice cu un nivel înalt de venituri, precum și întreprinderile rentabile trebuie să plătească partea echitabilă de impozit.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				Păstrarea cotei unice de impozitare este un stimul pentru atragerea investițiilor străine, vedem și experiența la alte țări din Europa de Est care au acceptat o astfel de metoda de calcul.
9.	Codul Fiscal, art.15, lit. b)	Articolul 15 se completează cu litera b¹), cu următorul cuprins: „b¹) pentru întreprinderile clasificate ca întreprinderi micro, mici sau mijlocii conform prevederilor Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pe perioada fiscală 2023-2025, inclusiv - în mărime de 0 % din venitul impozabil nedistribuit sub formă de dividende.”.	Solicităm revizuirea necesității și formulării a modificării propuse.	Ținem să subliniem faptul că normele propuse sunt unele extrem de confuze și care vor crea multe deficiențe de aplicare la modul practic. Astfel, înțelegem că în esență propunerea vizează, în fapt, un impozit amânat și care devine scadent la buget în momentul distribuirii profitului (a se vedea argumentele relevante inclusiv din Nota informativă). Noul concept presupune acordarea unei vacanțe fiscale, pe o perioadă de 3 ani, de la plata impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător. La momentul repartizării dividendelor, aceștia vor fi supuși obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit în mărime de 12% din venitul îndreptat pentru plata dividendelor și respectiv va asigura reținerea și achitarea unui impozit de 6% din cuantumul dividendelor repartizate.”

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				În asemenea condiții, nu este clară propunerea de modificare a art.15 cu introducerea cotei de 0% aferentă venitului înregistrat în perioada propusă, pentru că în esență profiturile înregistrate în această perioadă, contrar explicațiilor date prin Nota informativă, sunt unele imposabile și nu neimpozabile, doar că la o dată ulterioară. Or, în viziunea noastră, dacă totuși, se optează pentru menținerea actuala de impozit amânat, atunci, probabil ca se impune necesitatea operării amendamentelor la art.84 și 87 din Codul fiscal.
10.	Codul Fiscal, art.19 lit.(a)		Completarea cu următorul text: după "la art.24 alin.(20)" se introduce , plăților în favoarea angajatorului ce țin de promovarea vânzărilor în cadrul acțiunilor de marketing intern"	Oricare cheltuieli ale angajatorului ce țin de promovarea vânzărilor în cadrul acțiunilor de marketing intern nu reprezintă plăți salariale, remunerații, sau alte recompense din care se calculează și se rețin impozit pe venit, contribuții obligatorii de asigurări sociale și prime individuale de asigurări medicale.
11.	Codul Fiscal, art. 20		Includerea unui alineat nou cu următorul conținut:	Luând în considerare că participarea în Programul Stock Option Plan, nu generează automat beneficii care pot fi valorificate de către angajați, din

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			<i>[x]) “avantajele sub forma dreptului la stock options plan, la momentul acordării și la momentul exercitării acestora”;</i>	considerentul că aceste programe presupun condiții multiple: de a rămâne angajat, de creșterea valorii acțiunilor pe piață etc, în caz contrar dacă nu se respectă, angajatul în final nu beneficiază de nimic. Astfel, pentru a evita interpretări precum că la acordare dreptului de a participa în program reprezintă avantaj salarial, necesită de a fi menționat că este imposibil doar ca activ de capital la vânzarea instrumentului financiar obținut.
12.	Codul Fiscal, art. 20, lit. y)	Art. 20, lit. y) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), precum și a acumulatelelor electrice uzate;	Se propune completarea art. 20 lit. y) din Codul fiscal - “veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), metale feroase și neferoase , precum și a acumulatelelor electrice uzate predat separat sau ca părți componente dintr-un deșeu de echipament electric sau electronic (DEEE). ”	Legislația privind deșeurile reflectă angajamentele asumate de către Guvernul Republicii Moldova în cadrul Acordului de Asociere încheiat cu Uniunea Europeană, transpunând Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L312 din 22 noiembrie 2008. Cadru normativ aplicabil gestionării deșeurilor este reglementat de Legea nr.209 din 29.07.2016 privind deșeurile. În context, merită menționat faptul conform

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				art.2 pct.9) din Legea nr.209/2016, deșeu constituie orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce. Astfel, redacția art.20 lit.y) din Codul fiscal urmează a fi aplicată în strictă corespundere și corelativ politicilor de gestionare a deșeurilor. Or, legislația fiscală actuală (i) limitează dreptul de aplicare a scutirii de impozit pe venit doar pentru anumite tipuri de deșeuri, precum și (ii) este una interpretativă în raport cu tipurile de deșeuri avute în vedere prin redacția acestui articol - Obligația legală aferentă gestionării deșeurilor de echipamente electrice și electronice Cadrul normativ aplicabil gestionării deșeurilor de echipamente electrice și electronice este reglementat de două acte normative principale, și anume: • Legea nr.209/2016 privind deșeurile (Legea nr. 209/2016), precum și • Hotărârea Guvernului nr.212/2018 pentru aprobarea

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice - DEEE (Hotărârea Guvernului nr. 212/2018). Legea nr. 209/2016 introduce în legislația națională principiul răspunderii extinse a producătorului ("REP") obligând persoanele juridice care primii plasează pe piață anumite tipuri de produse să asigure recuperarea și valorificarea sau reciclarea produselor returnate și a deșeurilor care rămân după utilizarea produselor respective, precum și gestionarea ulterioară a deșeurilor . În sensul legii, „deșeu” este considerat orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce. Aceste prevederi se aplică inclusiv persoanelor juridice care plasează pe piață deșeuri de echipamente electrice și electronice, inclusiv toate componentele, subansamblurile și produsele consumabile care fac parte integrantă din produs în momentul rebutării . Hotărârea Guvernului nr. 212/2018 reglementează gestionarea unor categorii

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				de DEEE în scopul prevenirii și reducerii impactului asupra mediului și a sănătății umane. Această hotărâre conține prevederi specifice privind implementarea principiului REP în Republica Moldova, persoanele juridice fiind obligate să asigure colectarea separată a deșeurilor și transmiterea pentru valorificare a DEEE colectate . În acest sens sunt prevăzute ținte specifice atât pentru colectarea deșeurilor, cât și pentru valorificarea acestora. În contextul cerințelor impuse prin Legea nr. 209/2016 și Hotărârea Guvernului nr. 212/2018, companiile trebuie să: • Implementeze principiul REP în activitatea proprie; • Să asigure colectarea eficientă a DEEE prin intermediul punctele de colectare și să atingă țintele aferente. • Să asigure valorificarea deșeurilor conform țăintelor aferente. Având în vedere cerințele menționate, companiile au obligația implementării programelor de colectare a deșeurilor cu scopul de a permite colectarea și

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				reciclarea echipamentelor electrice și electronice și într-un mod în care să fie respectat principiul economiei circulare, prin încurajarea deținătorilor unor astfel de echipamente electrice și electronice de a le returna în punctele special amenajate de colectare a acestora. Caracteristicile tehnice și componentelor-cheie ale echipamentelor electrice și electronice În marea majoritate a cazurilor, echipamentele electrice și electronice conțin ca părți componente, plastic precum și acumulatori electrice uzate, toate acestea fiind integrate într-o carcasă din plastic. Scopul colectării propriu-zise are ca prioritate reciclarea acumulatorilor electrice care urmează a fi descompletate de către compania de reciclare a deșeurilor după anumite instrucțiuni. Propunerea de modificare a art.20 lit.y) în partea ce ține de DEEE, este una de concretizare a aplicabilității acestui articol

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				veniturilor din predarea DEEE atât produsul retribuit ca deșeu, cât și componentele, subansamblurile și produsele consumabile care fac parte integrantă din produs în momentul rebutării acestuia. Tratamentul fiscal propus în raport cu veniturile din predarea deșeurilor de metale feroase și neferoase. Potrivit prevederilor legislației fiscale existente la moment, următoarele prevederi sunt aplicabile în raport cu impozitarea veniturilor din deșeuri: • Impozitul pe venit de 12% se reține din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), a persoanelor menționate la cap. 101, 102 și 103, pe veniturile obținute de către aceasta conform art.18. Totodată, nu urmează de a reține impozitul pe venit din plățile

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute de către aceasta conform art.20, 88, 89, 90¹ și 91 ; • Veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), precum și a acumulatelelor electrice uzate . Redacția art.20 lit.y) din Codul fiscal urmează a fi aplicată în strictă corespundere și corelativ politicilor de gestionare a deșeurilor. Prin urmare, scutirea de impozit pe venit urmează a fi aplicată nu doar pentru anumite tipuri de deșeuri, ci pentru toate deșeurile. Oferirea unui regim just și echitabil în raport cu toate tipurile de deșeuri va asigura crearea și dezvoltarea unui mecanism viabil și eficient de management al deșeurilor, ca parte

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				integrantă a sistemului național de management ecologic, inclusiv prin facilitarea colectării și valorificării acestora. Or, sarcina implementării politicii de gestionare a deșeurilor solide menajere, ca parte indispensabilă a managementului ecologic de stat, urmărește scopul protecției mediului, a sănătății populației, a utilizării raționale a resurselor naturale prin reducerea volumului deșeurilor, inclusiv prin reciclarea acestora, în strictă conformitate cu prevederile art.61 din Legea 209/2016. Adițional, în motivarea propunerilor de modificare/completare a art.20 lit.y) din Codul fiscal, atragem atenția asupra unor norme de drept care urmează a fi considerate și aplicate de legiuitor în procesul elaborării actului legislative. Astfel, potrivit prevederilor art.6 alin.(b) din Codul fiscal, impozitele și taxele reglementate de legislația fiscală se bazează pe anumite principii predefinite precum:

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				• neutralitatea impunerii – asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin; • echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale; • randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cât mai acceptabile pentru contribuabili. Totodată, potrivit principiilor consfințire prin Hotărârea Parlamentului nr.1165 din 24 aprilie 1997 și care au stat la baza concepției reformei fiscale: • Sistemul fiscal este menit să asigure o atitudine unică și echitabilă din partea statului față de toți contribuabilii, indiferent de tipul de proprietate și forma de gospodărire. • Sistemul fiscal trebuie să stimuleze dezvoltarea concurenței și să înlăture factorii ce împiedică desfășurarea

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				activității de întreprinzător. Sistemul fiscal ar trebui să nu-i dezavantajeze pe agenții economici din Moldova în procesul concurenței pe piața internă și cea externă, iar competitivitatea sistemelor fiscale să fie considerată o realitate obiectivă. Totodată, cotele de impozit ar trebui să nu fie mai mari decât cele existente în țările parteneri comerciali ai Moldovei. • Sistemul fiscal trebuie să asigure distribuirea echitabilă a poverii fiscale între contribuabili. Aceasta înseamnă că persoanele fizice și juridice care se află în condiții economice egale trebuie să fie supuse impunerii fiscale în mod egal. Principiul egalității de tratament în situații comparabile este unul invocat și statuat și în Hotărârile Curții constituționale (https://constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/ro-h20201853g2018roud9935.pdf)

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
13.	Codul Fiscal, art. 20 z¹⁷⁾	z ¹⁷⁾ venitul din anularea sau recuperarea cheltuielilor, veniturile din reducerea sau anularea provizioanelor, pentru care nu s-au acordat deduceri în scopuri fiscale;	<i>Completarea lit. z¹⁷⁾ normei după cum urmează:</i> “venitul aferent provizioanelor neutilizate care nu au fost deduse în scopuri fiscale la momentul formării acestora indiferent de perioada declarării acestora (cu respectarea termenului prevăzut la art.264 din Codul fiscal)	Recunoașterea veniturilor aferente provizioanelor neutilizate care au fost formate în perioada de 6 ani în urmă, drept venituri neimpozabile, chiar dacă perioada de prescripție generală prevăzută de legislație fiscală este de 4 ani. Pentru aplicarea uniformă a art.48 din Codul fiscal și în cazul în care cheltuielile nu au fost deduse anterior.
14.	Codul fiscal, art.20		Includerea unei litere noi - z ²⁰⁾ după cum urmează: “z ²⁰⁾ venitul aferent recuperării cheltuielilor care nu au fost deduse în scopuri fiscale la momentul formării acestora indiferent de perioada declarării acestora (cu respectarea termenului prevăzut la art.264 din Codul fiscal).	Lipsește norma care să reglementeze expres recuperarea cheltuielilor, inclusiv datoriiilor compromise sau altor cheltuieli care au fost ajustate în Declarația VEN în perioada formării ca nedeductibile și ca urmare să fie tratat și venitul înregistrat din recuperare neimpozabil (pentru aplicarea uniformă cu art.48 din Cod fiscal)
15.	Codul fiscal art.24 alin.(15¹⁾	(15 ¹⁾ Se permite deducerea cheltuielilor efectuate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de alocații financiare destinate activității sindicatelor pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă. Plafonul de deductibilitate a	<i>Completarea normei după cum urmează:</i> “Se permite deducerea cheltuielilor efectuate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de alocații financiare destinate activității sindicatelor sau cheltuieli directe suportate pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă și/sau în alte acte normative interne . Plafonul de	<i>Activitatea Sindicatelor-</i> Multe Companii nu au format Sindicate, astfel nu putem limita beneficiile ce pot fi obținute de angajați fiind un impediment fiscal pentru întreprindere ca o cheltuială suplimentară nedeductibilă. <i>Contractul colectiv de muncă</i> - multe Companii nu au elaborat un contract

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
		acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.	deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,5 % din fondul de retribuire a muncii.”	colectiv de muncă, totuși în afară de contractul individual de muncă, pentru unele plăți, remunerații compensatorii se aprobă regulamente interne (regulamentul salarizare de și stimulare a muncii a angajaților, premiere). Regimul de impozitare urmează a fi aplicat uniform indiferent de documentul prin care se aprobă acestea, astfel fiind păstrată natura economică și scopul utilizării acestor mijloace bănești. <i>Limita admisă (%)</i>– întreprinderile pentru a atrage forța de muncă calificată și a o menține suportă cheltuieli sub formă de excursii, sanatorii, dulciuri în zile speciale. Prin urmare limita stabilită actuală de 0,15% este nesemnificativă ca să fie considerată o pârghie fiscală de susținere a Sindicatelor și a businessului.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
16.	Codul Fiscal, art.24, alin. (19²)	„(19 ²) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului, în raport cu care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și/sau au fost reținute primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariu, datorate de angajator și angajat. Prevederile prezentului alineat nu limitează dreptul la deducere în scopuri fiscale a altor tipuri de cheltuieli conform prevederilor prezentului Cod.”	<i>Modificarea normei propuse după cum urmează:</i> „(19 ²) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului, în raport cu care au fost calculate și/sau reținute, după caz, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariu, datorate de angajator și angajat, în conformitate cu legislația . Prevederile prezentului alineat nu limitează dreptul la deducere în scopuri fiscale a altor tipuri de cheltuieli conform prevederilor prezentului Cod.”	Redacția propusă are drept scop eliminarea oricărui interpretari în aplicarea legislației.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
17.	Codul Fiscal, art.24, alin.(8)	(8) Nu se permite deducerea pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente. În sensul prezentului alineat, pierderea reprezintă diferența dintre suma anuală a costului vânzărilor și suma anuală a venitului din vânzări, înregistrată în evidența contabilă pentru întreaga perioadă fiscală, în relație cu o persoană interdependentă. Prevederile prezentului alineat nu se aplică relațiilor între membrii aceleiași cooperative sau aceleiași grup de producători agricoli, precum și relațiilor dintre cooperativa sau grupul de producători agricoli și membrii săi.	<i>De completat cu următoarele prevederi:</i> (8) Nu se permite deducerea pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente. În sensul prezentului alineat, pierderea reprezintă diferența dintre suma anuală a costului vânzărilor și suma anuală a venitului din vânzări indiferent de tipul tranzacțiilor efectuate , înregistrată în evidența contabilă pentru întreaga perioadă fiscală, în relație cu o persoană interdependentă. [...]	Pentru a evita interpretarea că se compară pe fiecare tip de serviciu sau marfă, dacă există o activitate regulată între persoanele interdependente.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
18.	Codul Fiscal, art.26¹	La articolul 261: se completează cu alineatul (61) cu următorul cuprins: „(61) Prin derogare de la prevederile alin.(6), întreprinderile mari clasificate în conformitate cu prevederile Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pot utiliza metoda amortizării accelerate pentru primul an de punere în funcțiune a mijlocului fix. Mărimea amortizării mijlocului fix ce urmează a fi dedusă se determină, după cum urmează: - pentru primul an de utilizare, amortizarea nu poate depăși 50% din costul de intrare a mijlocului fix; - pentru următorii ani de utilizare, amortizarea se calculează prin raportarea valorii neamortizate a mijlocului fix la durata de funcționare utilă rămasă a acestuia.”	Solicităm revizuirea necesității și formulării a modificării propuse.	Înțelegem că prin proiectul de lege se propune introducerea metodei de amortizare accelerată pentru întreprinderile mari, prin acordarea acestora a dreptului la deducere în primul an de utilizare a mijlocului fix în cuantum de până la 50% din costul de intrare a acestuia. Pentru următorii ani de utilizare, amortizarea urmînd să se calculeze prin raportarea valorii neamortizate a mijlocului fix la durata de funcționare utilă rămasă. Totuși, atragem atenția asupra faptului că redacția propusă lasă loc de interpretare în raport cu subiecții eligibili – întreprinderi mari care pot aplica nou metodă de amortizare. Or, • redacția propusă face trimitere expres la Legea nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii sub incidența căreia intră exclusiv întreprinderile micro, mici și mijlocii, fiind stabilite prin lege criterii de clasificare în raport cu acestea

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				Categoriile entităților și grupurilor, inclusiv entitățile mari sunt prevăzute de Legea Nr. 287 din 15.12.2017 contabilității și raportării financiare și care, includ anumite criterii specifice de atribuire la categoria entităților mari.
19.	Codul Fiscal, art. 32	Art 32. Reportarea pierderilor în viitor: (1) Dacă, pe parcursul perioadei fiscale, cheltuielile aferente activității de întreprinzător depășesc venitul brut al contribuabilului în perioada fiscală curentă, suma pierderilor rezultate din această activitate va fi reportată eşalonat pe următoarele cinci perioade fiscale.	Eliminarea limitei de 5 ani pentru reportarea pierderilor fiscale înregistrate	Măsura va permite valorificarea eficiența a pierderilor suportate si va susține companiile noi create sau intrate pe piața din RM in perioada pandemiei, crizei provocate de războiul din Ucraina, care au încetinit substanțial viteza de recuperare a investițiilor in RM. Mai mult ca atât, în practica internațională sunt multe exemple de state care nu au limitări de reportare a pierderilor fiscale: Germania, Marea Britanie, Franța, Italia, etc. Adicional va fi o măsură pozitivă pentru crearea unui cadru investițional mai favorabil si atragerea investițiilor străine.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
20.	Codul Fiscal, Capitolul 4, "Scutiri și alte deduceri", art.33-35	Art.33 prevede scutire personală în sumă de 27000 lei pe an. Scutire majorată – 31500 lei pe an. Art. 34 prevede scutire suplimentară pentru persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie – 19800 lei anual. Articolul 35 prevede scutiri pentru persoanele întreținute în mărime de 9000 lei anual pentru fiecare persoană întreținută, ori 19800 lei anual pentru persoană întreținută cu dizabilități – 19800 lei anual.	Propunem ajustarea scutirilor la mărimea ratei medii prognozate a inflației pentru anul 2023	Considerăm inechitabilă omiterea revizuirii cuantumului scutirilor personale, a celor acordate soției (soțului), precum și persoanelor întreținute în condițiile actuale macroeconomice, ținând cont de nivelul ratei inflației în anul 2022, majorarea semnificativă a tarifelor la gaze naturale, energia termică și energia electrică, creșterea prețurilor la produsele alimentare, la carburanți, dar și tendința ascendentă a salariilor.
21.	Codul Fiscal, art.36, alin.(2)		De unificat noțiunile: - donație în scopuri filantropice și sponsorizare - donație de binefacere	Conform Legii cu privire la filantropie și sponsorizare 1420/31.10.2002: se utilizează noțiunea „Activitatea filantropică și de sponsorizare” Conform Codul Civil al RM se utilizează noțiunea „Donație” Conform Codul Fiscal al RM se utilizează noțiunea „donații făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare”

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				Conform Legea cu privire la publicitate 1227/27.06.1997: „obiective filantropice și de importanță socială” Noțiunile diferite creează interpretările distorsionate.
22.	Codul Fiscal, art.40		Includerea unui alineat nou cu următorul conținut: <i>[x]) În cazul tranzacțiilor cu titluri de participare dobândite la preț preferențial sau gratuit, în cadrul sistemului stock options plan, câștigul se determină ca diferență între prețul de vânzare (suma încasată/venitul obținut) a titlurilor de participare și baza valorică a acestor active.</i>	Este necesar de definit cum se determină creșterea sau pierderea de capital în scopuri fiscale.
23.	Codul Fiscal, art.42		Completarea articolului cu următoarele: <i>[x]) valoarea activelor reprezintă prețul de achiziție preferențial care include costurile aferente tranzacției în cadrul programului stock option plan. Pentru titlurile de participare dobândite cu titlu gratuit valoarea activelor este considerată egală cu zero.</i>	Este necesar de definit care este baza valorică a acestora.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
24.	Codul Fiscal, art.44, alin.(9)	Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la IFRS nu sînt recunoscute în scopuri fiscale.	Venim cu propunerea de a modifica redacția art.44 din Codul Fiscal, după cum urmează: La articolul 44 alineatul (9), după sintagma „IFRS” să fie introdus textul „sau de la implementarea unui nou standard sau a unor actualizări a standardelor intrate în vigoare. Diminuarile/ majorările care se înregistrează în debitul/creditul conturilor de capital, se recunosc în scopuri fiscale ca elemente similare veniturilor/cheltuielilor în perioada în care au fost înregistrate modificări în conturile de capital”.	Reiesind din faptul, ca nu doar la tranziția la IFRS apar modificări în capitaluri proprii , impactând veniturile și cheltuielile perioadelor financiare precedente , care au fost incluse în profitul impozabil al perioadelor fiscale precedente (s-a calculat și achitat impozite pe venit), ci și la prima aplicare a unor IFRS noi sau amendamente la IFRS, entitățile înregistrează modificări pe conturi de active sau datorii din contul rezultatului global. Astfel, în scopul aplicării principiului evitării dublei impuneri și aplicării unei abordări uniforme legate de modificarea IFRS-ilor, solicităm modificarea menționată.
25.	Codul Fiscal, art.48		<i>De adăugat un alineat nou în următoarea redacție:</i> „În cazul în care contribuabilul înregistrează pe parcursul perioadei fiscale cheltuielile care anterior au fost raportate la veniturile impozabile, suma cheltuielilor va fi recunoscută în scopuri fiscale.”	Redacția propusă este destinată aplicării uniforme a sumelor aferente compensării pierderilor anterioare atât pentru contribuabilul care le încasează, cât și acel care le achită.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
26.	Codul Fiscal, art. 70-79	Conform proiectului de Lege se propune modificarea integrala a redacției art.70 și art. 71 din Codul Fiscal și anume: art.70 din Codul fiscal (1) Nerezidenții care obțin venituri impozabile din Republica Moldova au obligația de a plăti impozit conform prezentului capitol și sunt denumiți în continuare contribuabili. (2) Impozitul stabilit prin prezentul capitol, denumit în continuare impozit pe veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, se aplică asupra veniturilor brute impozabile obținute din Republica Moldova. art.71 din Codul fiscal - (1)„Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră:”	Solicităm amânarea modificărilor la articolele din Codul fiscal aferente impozitării nerezidenților cu scopul redactării într-un mod clar și aplicabil pentru contribuabilii- rezidenți RM	Modul în care sunt formulate prevederile art.70 și 71 creează neînțelegeri și diferite interpretări. Astfel, nu se înțelege ce anume se dorește prin modificările propuse: principiul de teritorialitate pentru serviciile prestate de nerezident? Astfel, să nu se creeze confuzie și loc de interpretare.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
27.	Codul Fiscal, art.79³	La articolul 79 ³ alineatul (2), textul „Certificatul de rezidență emis pentru o perioadă fiscală este aplicabil și pe perioada primelor 60 de zile ale perioadei fiscale următoare” se substituie cu textul „Certificatul de rezidență este valabil pentru anul/anii pentru care este emis”, iar textul „pentru anul calendaristic respectiv” se exclude.	Propunem păstrarea următoarei prevederi din articolul 79 ³ alineatul (2): „Certificatul de rezidență emis pentru o perioadă fiscală este aplicabil și pe perioada primelor 60 de zile ale perioadei fiscale următoare”.	Excluderea acestei prevederi va îngreuna colaborarea cu partenerii externi, întârziind plățile către nerezidenții care nu reușesc să obțină certificatul de rezidență fiscală pentru noul an calendaristic până la scadenta facturilor, inclusiv livrările efectuate în anul precedent. De regula, obținerea certificatului poate să dureze până la 45 zile calendaristice și prin urmare, efectuarea plăților în perioada lunilor ianuarie și februarie către nerezidenți fără reținerea impozitului pe venit va fi imposibilă.
28.	Codul Fiscal, art.90¹, alin.3⁷	Băncile, asociațiile de economii și împrumut, precum și emitenții de valori mobiliare corporative rețin un impozit în mărime de 12% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente.	Propunem păstrarea ratei impozitului în mărime de 3%. Clarificarea dificultăților privind raportarea, pentru a fi posibil accesul la informație pentru toți utilizatorii, inclusiv pentru Autoritatea publică.	Majorarea ratei impozitului la dobânzile achitate persoanelor fizice va fi o povară suplimentară pentru populație în condițiile actuale a inflației, care va duce la retragerea masivă a depozitelor, sporirea gradului de tenebritate, și ca rezultat va impacta atât populația RM cât și bugetul de stat. În calitate de argumente pot fi următoarele: • urmare a unei analize a portofoliului de clienți prezentate din partea băncilor înțelegem că

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				scopul depozitelor în mare parte nu poartă un caracter investițional ci mai degrabă “conservarea acestor lichidități ca o pernă de siguranță financiară” și anume: 99,6% dintre deponenți, au depozite în mărime medie de 5 000 MDL și dobânzi încasate în mediu de 300 MDL, • Mai mult, 45% din valoarea dobânzilor aparțin persoanelor fizice cu vârsta de peste 60 ani (dintre care 45% din numărul deținători de carduri sociale), Cu alte cuvinte, acestea reprezintă de fapt economiile acumulate (pentru zile negre, studii copii, moștenire pentru nepoți), persoanele fizice reducând cheltuielile la necesitățile stringente pentru viața de zi cu zi, din surse precum ar fi salariul, pensii, alocații sociale, donații, remitențe etc. • reținerea de 3% actuala este o reținere finală prin care propriu-zis impozitam venitul brut fără dreptul la deduceri și scutiri,

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				• majorarea impozitului cu 300% este una absolut nefondata, nejustificata și neproportională și care vine în încălcarea principiilor constituționale • modificările propuse de impozitare a dobânzilor, de rînd cu celelalte modificări de impozitare a veniturilor persoanelor fizice descurajează totalmente activitatea financiară/investițională în RM și riscăm să avem un exod masiv de surse din RM, • Creșterea crizei energetice, conflictul regional, majorarea impozitelor etc, amenință cu retragerea unei părți a economiilor deponenților din bănci. Pentru a răspunde la provocarea de a menține/ atrage deponenții, instituțiile financiare va majora la rândul lor dobânzile la depozite pentru a fi mai atractive. Ca rezultat, băncile vor avea tendința să transfere această creștere pe seama creditelor, care vor deveni mai

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				scumpe. Creșterea dobânzilor la creditele persoanelor juridice, care sunt deductibile pentru ei, va conduce la diminuarea venitului impozabil a întreprinderilor, și ca rezultat, va diminua impozitul pe venit ce urmează a fi achitat din activitatea de întreprinzător.
29.	Codul Fiscal, art.92		Modificarea art.92 in felul urmator: “(2) Dările de seamă privind impozitul pe venit, privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate se prezintă de către plătitorii veniturilor Serviciului Fiscal de Stat pînă la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plățile, cu excepția dării de seamă indicate la alin.(3) și alin.(3¹), pentru care este prevăzut alt termen de prezentare.” (3¹) Persoanele care sunt obligate să rețină impozitul în conformitate cu art.90¹ alin.(3⁷) vor prezenta Serviciului Fiscal de Stat, până la data de 30 aprilie a anului fiscal următor, o	<i>Nou formular</i> -Necesitatea de a elabora un formular nou pentru Băncile, asociațiile de economii și împrumut [...], care rețin un impozit în mărime de 3% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice nerezidente reiese din faptul că informația/fișierul care necesită a fi colectat și furnizat are o dimensiune foarte mare care îngreunează/stopează procesul de încărcare în “<i>Declarația electronică</i>” al SIA SFS, luând în considerare că Declarația IALS 18 comasează și informația despre salariați (SAL), persoane fizice de la care s-a efectuat reținerea la sursă (PLT), etc. În acest sens, capacitatea tehnică atât a instituției bancare cât și a SFS este limitată

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			dare de seamă, în care vor indica numele și prenumele, adresa și codul fiscal al persoanei fizice în folosul căreia au fost efectuate plățile, precum și suma totală a plății și a impozitului pe venit reținut.	de a încărca/procesa fișierul cu astfel de dimensiuni. <i>Confidențialitatea datelor-</i> Adicional, în cadrul instituțiilor bancare (instituții macro unde se procesează un volum imens de date cu caracter confidențial), operarea/calculare/raportarea informației despre datele persoanelor fizice și veniturile din dobânzi obținute de acesta se efectuează doar de câteva persoane responsabile care au acces strict pentru o anumită informație, fiind limitați de a avea acces la informația despre angajați și salariile aferente și invers. La moment SIA SFS nu oferă posibilitatea de a restricționa/limita vizualizarea datelor din aceeași Declarație pentru anumiți utilizatori și accesibile pentru alții pentru completare concomitentă a datelor în Declarație. <i>Termenul de 30 aprilie a anului fiscal următor</i> – reiese că la data de 25 ianuarie a anului următor se prezintă o mulțime de rapoarte fiscale. La data de de 25 februarie a anului următor se prezintă informația despre informația despre toate

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				tipurile de conturi/rulaje etc a persoanelor fizice. Astfel, reieșind din volumul mare de prelucrare a datelor, este rezonabil termenul de 30 aprilie a anului următor care coincide cu data limită de prezentare a Declarației CET de către persoanele fizice.
30.	Codul Fiscal, art. 95 (2), pct. C)	Nu constituie obiecte impozabile: c) livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor în mărime anuală de 0,5% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului în care se efectuează această livrare, iar pentru întreprinderile nou-create pe parcursul anului, în mărime lunară de 0,5% din venitul din vânzări obținut în luna precedentă, cu ajustarea la sfârșit de an a sumei respective;	Propunem excluderea limitei de 0,5% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului, în vederea aplicării TVA la livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor.	Materialele publicitare au doar scop informativ, nu pot fi valorificate de clienți în nici un alt mod și ar trebui să aibă același tratament TVA ca și celelalte forme de publicitate. Totodată, conform prevederilor legislației UE (Directiva TVA 2006/112/CE), operațiunile întreprinse de entitate care presupun oferirea gratuită de materiale publicitare către clienți/potențiali clienți, pot fi considerate ca fiind efectuate în scop de publicitate sau de promovare a vânzărilor și, prin urmare, nu ar trebui să fie considerate livrări de bunuri. Eliberarea gratuită a bunurilor este reglementată de art. 16 din Directiva TVA, care face o distincție între tratamentul TVA aplicabil bunurilor cedate cu titlu gratuit de subiectul impozabil în scop comercial și tratamentul

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				aplicabil in cazul bunurilor cedate de subiectul impozabil in scopuri care nu au legatura cu activitatea sa de afaceri. Astfel, in cazul livrarilor cu titlu gratuit care nu au legatura cu activitatea de afaceri a persoanei impozabile, operațiunile vor fi considerate a fi o livrare de bunuri impozabila, iar, in acest caz, persoana impozabila va fi obligata sa colecteze TVA aferent acestei operațiuni. Pe de alta parte, livrarile gratuite efectuate de o persoana impozabila in interes comercial (inclusiv publicitate) nu vor fi considerate livrari de bunuri cu titlu gratuit si, prin urmare, persoana impozabila nu va fi obligata sa colecteze TVA. Astfel, accentul se pune pe obiectivul persoanei impozabile in efectuarea unei anumite operatiuni. Propuneri adiționale: Scopul materialor publicitare imprimate este sa informeze consumatorii despre promotiile curente. Distribuirea acestor materiale (flyere,

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				pliante) este o forma de publicitate, la fel ca publicitatea radio, TV si panourile exterioare. Natura si scopul tranzactiei sunt identice pentru aceste forme de publicitate si respectiv tratamentul fiscal ar trebui sa fie identic - Contractarea unei companii terte, ce presteaza servicii de publicitate ce includ imprimarea si distribuirea materialelor publicitare, nu cade sub incidenta art 95 (2) punct (c). In acest caz natura tranzactiei este identica, consumatorul final primeste pliante si flyere, insa tratamentul fiscal este diferit in dependenta de cum este documentata tranzactia. La aplicarea prevederilor Codului Fiscal este esential sa se acorde prioritate naturei si continutului tranzactiei - Distribuirea de ziare nu este o livrare cu titlu gratuit. Flyerele sunt bunuri care nu au destinatia sa fie comercializate. Ele nu au nici un folos pentru

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				consumatori. Unicul lor scop este de informare si cresterea vanzarilor.
31.	Codul Fiscal, art. 102, alin.(7)		Propunem expunerea aliniatului în următoarea redacție: Sumele T.V.A. raportate la costuri sau la cheltuieli pe mărfurile, serviciile procurate se deduc în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor, imobilizărilor corporale și necorporale în procesul desfășurării activității de întreprinzător din scutit de T.V.A. fără drept de deducere în impozabil sau în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere. Se deduc sumele T.V.A. în mărimea atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru imobilizările corporale (inclusiv în curs de execuție) și imobilizările necorporale– în mărimea sumei T.V.A. aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată.	Modificarea destinației a mijloacelor fixe în cele mai multe cazuri necesită careva ajustări atât din punct de vedere documentar cât și din punct de vedere tehnic, respectiv bunurile trec în categoria de imobilizări corporale în curs de execuție. Astfel pentru a evita mai multe interpretări necesită de a fi utilizați termenii care se operează în SNC și IFRS precum <i>“imobilizări corporale”</i> și <i>“imobilizări necorporale”</i>.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			Deducerea sumelor T.V.A. în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare scutită de T.V.A. fără drept de deducere în livrare impozabilă. Deducerea sumelor T.V.A. în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau imobilizările corporale și imobilizări necorporale pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere.	
32.	Codul Fiscal, art. 103, alin.(9⁴)	Art. 103, alin. (9 ⁴), textul „deșeurile și reziduurile de metale feroase și neferoase, reziduurile industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora importate și/sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați și utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova, precum și” se exclude.	Se propune menținerea redacției actuale a art. 103 alin.(9 ⁴) din Codul fiscal, cu aplicarea scutirii de TVA pentru toate tipurile de deșeurile, inclusiv pentru deșeurile și reziduurile de metale feroase și neferoase, reziduurile industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora importate și/sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați și utilizate	Legislația privind deșeurile reflectă angajamentele asumate de către Guvernul Republicii Moldova în cadrul Acordului de Asociere încheiat cu Uniunea Europeană, transpunând Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L312 din 22 noiembrie 2008.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova.	Cadrul normativ aplicabil gestionării deșeurilor este reglementat de Legea nr.209 din 29.07.2016 privind deșeurile. În context, merită menționat faptul conform art.2 pct.9) din Legea nr.209/2016, deșeu constituie orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce. Astfel, redacția art.103 alin. (9⁴) din Codul fiscal urmează a fi aplicată în strictă corespundere și corelativ politicilor de gestionare a deșeurilor. Prin urmare, scutirea de TVA urmează a fi aplicată nu doar pentru anumite tipuri de deșeuri, ci pentru toate deșeurile. Oferirea unui regim just și echitabil în raport cu toate tipurile de deșeuri va asigura crearea și dezvoltarea unui mecanism viabil și eficient de management al deșeurilor, ca parte integrantă a sistemului național de management ecologic, inclusiv prin facilitarea colectării și valorificării acestora. Or, sarcina implementării politicii de gestionare a deșeurilor solide menajere, ca parte indispensabilă a managementului ecologic de stat, urmărește scopul protecției mediului, a

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				sănătății populației, a utilizării raționale a resurselor naturale prin reducerea volumului deșeurilor, inclusiv prin reciclarea acestora, în strictă conformitate cu prevederile art.61 din Legea 209/2016. Adițional, în motivarea propunerilor expuse, atragem atenția asupra unor norme de drept care urmează a fi considerate și aplicate de legiuitor în procesul elaborării actului legislative. Astfel, potrivit prevederilor art.6 alin.(b) din Codul fiscal, impozitele și taxele reglementate de legislația fiscală se bazează pe anumite principii predefinite precum: neutralitatea impunerii – asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin; • echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale; • randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				minimum de cheltuieli, cât mai acceptabile pentru contribuabili. Totodată, potrivit principiilor consfințite prin Hotărârea Parlamentului nr.1165 din 24 aprilie 1997 și care au stat la baza concepției reformei fiscale: • Sistemul fiscal este menit să asigure o atitudine unică și echitabilă din partea statului față de toți contribuabilii, indiferent de tipul de proprietate și forma de gospodărire. • Sistemul fiscal trebuie să stimuleze dezvoltarea concurenței și să înlăture factorii ce împiedică desfășurarea activității de întreprinzător. Sistemul fiscal ar trebui să nu-i dezavantajeze pe agenții economici din Moldova în procesul concurenței pe piața internă și cea externă, iar competitivitatea sistemelor fiscale să fie considerată o realitate obiectivă. Totodată, cotele de impozit ar trebui să nu fie mai mari decât cele existente în țările parteneri comerciali ai Moldovei. • Sistemul fiscal trebuie să asigure distribuirea echitabilă a poverii fiscale

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				între contribuabili. Aceasta înseamnă că persoanele fizice și juridice care se află în condiții economice egale trebuie să fie supuse impunerii fiscale în mod egal. Principiul egalității de tratament în situații comparabile este unul invocat și statuat și în Hotărârile Curții constituționale (https://constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/ro-h20201853g2018roud9935.pdf)
33.	Codul Fiscal, art. 103, alin.(12), lit.(b)		Propunem următoarea redacție: "operațiile legate de evidența conturilor de depozit, inclusiv a conturilor de depunere, de decontare și bugetare, transferurile de credit (plăți și/sau încasări), inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată, titlurile de creanță, cecurile și alte instrumente financiare, cu excepția veniturilor de pe vânzarea mărfurilor în cazul nerambursării creditului, în afara mărfurilor ale întreprinderilor declarate în proces de insolvabilitate, din acordarea serviciilor informaționale, de consultanță și de expertiză, din procurarea și arendarea locurilor de broker la bursă, din darea în arendă, din serviciile de încasare și livrare a banilor în numerar clienților, din serviciile de primire la păstrare și transferare a valorilor de preț, a	Propunerea presupune modificarea articolului dat în mod uniform conform introducerii art.94 lit.(e).

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			banilor în numerar, a valorilor mobiliare și a documentelor, a veniturilor de la operațiile fiduciare de gestionare a bunurilor clienților, de la lichidarea bunurilor întreprinderilor care au dat faliment , din aprovizionarea contra plată a clienților cu documentația normativă;”	
34.	Codul Fiscal, art.104	Articolul 104 litera b) va avea următorul cuprins: „b) energia electrică, energia termică, apa caldă, alimentarea cu apă și canalizarea pentru bunurile cu destinație locativă, inclusiv căsuțele de vacanță, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află acestea;”.	Propunem introducerea unui nou subpunct în Titlul III al Codului Fiscal, art.104, si anume: Se scutesc de T.V.A. cu drept de deducere: b1) energia electrică de echilibrare pentru participantii la piata energiei electrice	Se propune includerea unui nou subpunct urmare a modificărilor operate de Hotărârea ANRE nr. 283 din 07.08.2020 Cu privire la aprobarea Regulilor pieței energiei electrice și a liberalizării pieței interne a energiei, în vederea procesului de echilibrare pe piata energiei electrice, care în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică reprezintă un ansamblu de acțiuni și procese, realizate la toate intervalele de timp, prin intermediul cărora operatorul sistemului de transport asigură în mod continuu echilibrul între producere, import, export și consum de energie electrică, în condițiile menținerii frecvenței în limitele de stabilitate predefinită, pentru a respecta cantitatea rezervelor necesare pentru fiecare proces de menținere a frecvenței și de înlocuire a

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				rezervei cu privire la calitatea necesară, în conformitate cu Normele tehnice ale rețelelor electrice, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Dat fiind faptul că, prevederile actuale ale Codului Fiscal nu acoperă întregul spectru de relații între toți participanții pieței, iar determinarea originii energiei electrice de echilibrare este anevoiasă datorită multitudinii de variable, care afectează procesul, și, pentru stabilirea echității fiscale între participanții la piața de echilibrare, se propune stabilirea cotei scutit de T.V.A. cu drept de deducere. Aplicarea pentru energia electrică de echilibrare a cotei scutit de T.V.A. cu drept de deducere elimină lacunele și aduce în coordonanță legislația fiscală cu modificările Regulilor pieței energiei electrice.
35.	Codul Fiscal, Titlu IV, Anexa 1	Poziția tarifară 2207: Alcool etilic nedenaturat cu titru alcoolic volumic de minimum 80%; alcool	Excluderea noțiunii de alcool etilic denaturat.	

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
		etic și alte distilate denaturate, cu orice titru alcoolic volumic.	A expune poziția tarifară 2207 în următoarea redacție: <i>Alcool etilic nedenaturat cu titru alcoolic volumic de minimum 80%;</i>	
36.	Codul Fiscal Titlul IV, Anexa 1		Propunem revizuirea cotei accizei pentru bioetanol prin aplicarea reglementarii și controlului în ceea ce privește implementarea "Strategiei Energetice a Republicii Moldova până în 2030" aprobate prin HG 102/2013, conform căreia a fost prognozat, ca până în 2020 combustibilul de origine biologică să reprezinte 10% din cantitatea totală de combustibil.	Practica actuală în reglementarea circulației bioetanolului presupune prezența unei accize de aceeași mărime ca și pentru alcool și nu permite dezvoltarea acestei piețe. Țările UE au adoptat programul RED II, care prevede că până în 2030, 14% din totalul benzinei utilizate în transport va fi de origine biologică.
37.	Codul Fiscal TITLUL IV, Anexa 2, art. 103		Propunem excluderea Anexei 2, împreună cu excluderea scutirii TVA pentru autoturisme (art. 103)	În vederea alinierii politicilor fiscale în conformitate cu prevederile directivelor europene, prin introducerea impozitării cu TVA la importul de autoturisme cu eliminarea accizelor care sunt aplicate la momentul actual.
38.	Art. IV. - Codul fiscal nr.1163/1997. Punctul 36. Art. 124, Anexa nr.1, pozițiile tarifare 240210000,		Se propune de exclus din Proiectul de lege a modificărilor propuse la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, ex.240399900 și menținerea cotelor de	În prezent, Republica Moldova are un calendar echilibrat de creștere graduală a ratelor la toate categoriile de produse din tutun, aprobat și inclus în Codul Fiscal pentru anii 2021-2023 (în medie acciza minimă crește cu +134 lei anual sau ~7

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
	240220, 240290000, ex.240399900		creștere a accizei pentru 2023 în conformitate cu cele aprobate deja în Codul Fiscal.	Euro în 2021-2023). Acest lucru a asigurat venituri bugetare stabile și sustenabile pentru Guvern (+11% an-de-an), predictibilitate pentru operatorii pieței și menținerea comerțului ilegal din țară (din contrabandă și contrafacere) la cote reduse. Comerțul ilegal în Moldova a atins un nivel de 4,1% în 2021, potrivit Ipsos Illegal Trade Research . În baza calendarului aprobat din Codul Fiscal, în 2023, Republica Moldova va atinge o acciză minimă de 1103 lei / 1000 bucăți sau 58 Euro (+144 MDL sau +8 € față de 2022). Taxele vor reprezenta în anul 2023 peste 76% din prețul mediu al unui pachet vândut legal. Se propune PĂSTRAREA ratelor de accize aprobate pentru anul 2023 și excluderea oricăror noi creșteri ale acestora. Acest lucru va asigura în continuare un cadru fiscal previzibil pentru operatorii pieței și în special pentru cel mai taxat produs din Republica Moldova și va proteja fluxul stabil și sustenabil de venituri la bugetul de stat, excluzând riscul escaladării comerțului ilegal, destabilizării pieței și pierderi

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				semnificative pentru Bugetul de Stat și afacerile legale. Nota Bene: Acciza în Ucraina a crescut într-un ritm accelerat în 2020-2022, urmărind atingerea minimului UE într-un timp scurt. Această grabă a condus la apariția masivă a fenomenului de contrabandă și comerț ilegal estimat la peste 22% din piață în luna august 2022 (Kantar Study) . Ratele accizei din Ucraina pentru 2023 ating valori foarte apropiate de ratele din calendarul fiscal al Moldovei: Ad-valorem: 12%, Cota specifică: 1568 UAH / 1000 bucăți sau 819 MDL (la cursul de schimb din noiembrie 2022) și Acciza minimă: 2097 UAH / 1000 bucăți sau 1095 MDL. Orice majorare peste acest nivel poate conduce la contrabanda produselor de tutun din Ucraina în Republica Moldova. Amintim și experiența noilor state membre UE, care au fost nevoite să armonizeze acciza la țigarete la nivelul minim din UE într-un ritm accelerat. În anii 2007-2010, România, Bulgaria, Lituania, Letonia etc. au majorat acciza cu 9-10 Euro / 1000 bucăți / an. În consecință, în 2010, comerțul ilegal cu țigarete a atins

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				54% în Letonia, 47% în Lituania, 40% în Bulgaria și 37% în România. Bugetul de stat în România a pierdut peste 1 Miliard Euro în 2010. După aceste fenomene adverse, toate noile state membre UE au aplicat o politică fiscală echilibrată, cu creșteri de maxim 5 Euro / 1000 bucăți / an. Același fenomen poate fi observat și în statele asociate cu UE, care, de asemenea, realizează aproximarea accizei cu nivelul minim din UE. În Muntenegru creșterea accelerată a accizei în 2017-2018 (+39%) a condus la dublarea contrabandei și comerțului ilegal și scăderea veniturilor bugetare cu 29%. Ulterior, Guvernul din Muntenegru a scăzut acciza în 2019, și veniturile bugetare și-au revenit.
39.	Codul Fiscal, Titlu V, Capitolul 11²	Propunerea de introducerea conceptului de prețuri de transfer	Solicitam: 1) un termen rezonabil pentru punerea în aplicare a obligației privind pregătirea dosarelor prețurilor de transfer, 01.01.2024. Acest timp va fi suficient pentru aprobarea cadrului normativ în vederea aplicării legislației, precum și pentru revizuirea politicilor de prețuri de transfer de către contribuabili în	Intelegem necesitatea introducerii conceptului în RM, însă este nevoie de predictibilitate / reguli clare și detaliate până la intrarea în vigoare a reglementărilor. La moment nu există nici un regulament sau prevedere clară cu privire la conținutul și modul de întocmire a dosarului prețului de transfer.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			vederea conformării voluntare (unde va fi cazul). Aceasta perioadă de grație la fel este necesară pentru școlarizarea tuturor părților implicate: contribuabilii în pregătirea dosarelor și a informațiilor aferente preturilor de transfer și angajații SFS în aplicarea corectă a procedurilor de control; 2) perioada de grație de 2-3 ani fără aplicarea amenzilor.	Un argument în plus pentru necesitatea amânării implementării este că la moment nu există surse de informare publice care pot servi baza pentru verificare conformării cu principiul prețului de piață (cum ar fi Depozitarul situațiilor financiare, care nu este funcțional la moment). Mai mult, conceptul de prețuri de transfer necesită o specializare atât din partea contribuabililor, cât și din partea autorităților fiscale. De asemenea, menționăm necesitatea racordării regulilor și noțiunilor deja existente în legislația fiscală cu cele propuse, în vederea eliminării prevederilor contradictorii (cum ar fi noțiuni de afiliere vs. Interdependentă, reguli de deducere a cheltuielilor, noțiuni de preț de piață și sursele de informații folosite, etc.).
40.	Cod Fiscal, Titlu III		Permiterea emiterea autofacturii de către beneficiar în numele furnizorului. Propunem introducerea posibilității de autofacturare pentru beneficiar în numele	Această practică este des întâlnită în țările europene și este utilă în cazul necesității ajustării valorii impozabile ca urmare a diferențelor de preț și cantitate depistate în urma recepției marfurilor precum și în

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			furnizorului in cazul ajustarii bazei impozabile a livrării ca urmare a diferentelor de pret, in cazul acordării reducerilor după livrarea bunurilor/prestarea serviciilor, in cazul refuzurilor totale sau parțiale privind cantitatea, calitatea sau prețurile bunurilor livrate/serviciilor prestate si in cazul returnării ambalajelor. Dreptul de autofacturare urmeaza sa fie prevazut in contractul de livrare semnat intre furnizor si beneficiar.	cazul emiterii facturilor de reducere comerciala. In prezent, clarificarile intre furnizori si beneficiari cu emiterea facturilor de ajustare din partea furnizorilor dureaza mult timp, uneori luni intregi.
41.	Cod Fiscal, Titlu III		Introducerea prevederilor care ar permite restituirea TVA achitata da catre nerezidenti pe teritoriul Republicii Moldova, in baza acordurilor de reciprocitate.	La momentul actual nu exista posibilitatea restituirii TVA pentru nerezidenti care in cadrul tranzactiilor cu bunuri sau servicii pentru care locul prestarii se considera Republica Moldova. Mai mult, conform legislatiei in vigoare, nerezidentii nu se pot inregistra in Republica Moldova in scopuri de TVA (cu exceptia cazurilor cand acestea desfasoara activitatea prin intermediul unei reprezentante permanente). In linie cu prevederile Directivei Europene TVA, exista posibilitatea instituirii unui sistem de restituire TVA achitata de catre

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				nerezidenti, în baza unor acorduri de reciprocitate încheiate de Republica Moldova cu alte țări.
42.	Art. IV. - Codul fiscal nr.1163/1997. Punct nou.		Se propune implementarea temporară începând cu anul 2023 a mecanismului de formare a prețului de comercializare cu amănuntul pentru țigarete și țigări de foi (cigarillos). Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163 din 24-04-1997 (Publicat: 18.09.1997 în Monitorul Oficial Nr. 62 art. 522, cu modificările ulterioare) se completează după cum urmează: - Se introduce un articol nou - 1233 cu următorul conținut: Art. 1233. Mecanismul de formare a prețului la produsele din tutun (1) Se stabilește prețul minim de comercializare cu amănuntul la țigarete și țigări de foi, pozițiile tarifare 240220, 240210000 și 240290000, după cum urmează:	Aplicarea mecanismului de formare a prețurilor este inclusă în Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune” (pag. 26). Implementarea temporară în anii 2023-2025 a mecanismului de formare a prețului de comercializare cu amănuntul pentru țigarete și țigări de foi (cigarillos): - Va garanta venituri fiscale la bugetul de stat în creștere și previzibile, - Va contribui la realizarea politicilor de stat în domeniul sănătății, - Va elimina contrabanda cu produse din tutun super-ieftine către țările membre ale UE (România etc.). Argumentarea economică și bugetar-fiscală. În 2015 pe piață au fost plasate spre vânzare 5.7 miliarde țigarete (în baza datelor publicate de Serviciul Fiscal de Stat despre timbrele de acciz vândute). O dată cu majorarea graduală a accizei și implementarea mecanismului de formare a prețului la țigarete în anii 2017-2019, din piață au dispărut așa-numitele produse din tutun vândute la prețuri foarte joase,

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare				Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	Prețul minim de referință, în lei	nejustificate din punct de vedere economic, inclusiv sub valoarea de cost, iar volumul produselor din tutun disponibile pe piață s-a diminuat semnificativ până la 4 miliarde în 2019. În schimb, o dată cu eliminarea mecanismului de formare a prețului din 2020, volumul produselor din tutun disponibile pe piață a început din nou să crească în 2021 la 4.12 miliarde. Dacă în 2019, țigaretile se vindeau la un preț minim de 25 lei, în prezent, după trei creșteri succesive de acciză, după trei ani, în piață s-a observat o scădere de prețuri în termeni reali, cu cele mai ieftine produse fiind comercializate în piață la prețuri de minim 14-26 lei/pachet de țigarette sau țigări de foi, în timp ce doar acciza și TVA sumează 23-25 lei/pachet. Țigări de foi (2022) Țigarette (2022) Preț: 15-22 lei/pachet Preț: 14-26 lei/pachet Acciza minimă: 19.2 lei/pachet Acciza minimă: 19.2 lei/pachet TVA: 3-4 lei/pachet TVA: 3-5 lei/pachet În consecință, asemenea țigaretile au devenit foarte populare în canalele de
			240220	Țigarette care conțin tutun cu filtru și fără filtru	1 pachet/ valoarea în lei		
			24021000	Țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate) și trabucuri, care conțin tutun	1 pachet/ valoarea în lei		
			24029000	Alte țigări de foi, trabucuri și țigarette conținând înlocuitori de tutun	1 pachet/ valoarea în lei		

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			(2) Prețul de vânzare cu amănuntul pentru țigarete și țigări de foi (pachet unitar), pozițiile tarifare 240220, 240210000 și 24029000, nu poate fi mai mic decât prețul minim de referință stabilit la alin. (1). (3) Comercializarea țigaretelor și țigărilor de foi la prețuri mai mici decât prețurile minime de referință se sancționează cu amendă în mărime de 50% din valoarea țigaretelor respective, pornind de la prețul minim de referință respectiv, dar nu mai puțin de 1000 de lei. (4) Amenda stabilită se percepe la bugetul de stat prin decizia adoptată de Serviciul Fiscal de Stat.	comerț ilegal implicate în contrabanda către România (sursa: studiul Novel Research al pieței ilegale de țigarete din România). În același timp, lipsa mecanismului de formare a prețului în anii 2020-2022 a generat o pierdere la bugetul de stat de circa 900 milioane lei. Aceste tendințe negative continuă și în prezent, iar venitul pe care îl poate rata bugetul de stat în anul 2023 poate depăși 300 milioane de lei. TVA-ul și componenta ad-valorem a accizei se aplică la prețul de vânzare cu amănuntul stabilit de producători și importatori. Această situație pune în pericol veniturile bugetare din componenta ad-valorem a accizei și TVA, care se colectează în funcție de prețul de vânzare cu amănuntul. Amintim că circa 70% din produsele din tutun plasate pe piață în anii 2020-2022 după eliminarea mecanismului de formare a prețului au crescut în preț în medie cu câte +4 lei / an, iar prețul mediu estimat pentru 2022 este de 35 lei/pachet și va crește estimativ până la 40 lei în 2023.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
43.	Codul Fiscal, Titlul V	Se propune adaugarea art.189¹ cu următorul cuprins: „Articolul 189¹. Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat.	Nu susținem adaugarea acestui articol.	Consideram ca o masura drastica fata de agentii economici, mai ales ca sarcina probatinii tranzactiei este in seama contribuabilului. Adoptarea și implementarea prevederilor privind neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor poate fi efectuată doar după derularea unei analize ample și argumentate privind necesitatea unor astfel de măsuri, modul de implementare și impactul acestora asupra comunității de afaceri. Mai mult, măsurile propuse de protejare a bugetului public național , nu sunt unele însoțite de prevederi specifice de protejare a contribuabililor. Înainte de propunerea unor astfel de instrumente, ar trebui să se asigure că SFS este capabil să identifice factorii cheie și circumstanțele înainte să decidă dacă tranzacțiile contribuabilului au fost încheiate preponderent cu scopul de evita obligațiile fiscale. Totodată, modul de aplicare a legislației trebuie nu este unul cert și transparent la baza căruia sta o analiză obiectivă a

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				documentației disponibile și prezentate de contribuabil. Or, nu este clar cum va funcționa în practică acest drept al SFS în condițiile în care orice estimare a obligațiilor fiscale trebuie să fie fundamentată pe bază de dovezi specifice. De asemenea, la moment nu sunt dezvoltate proiecte de ghiduri specifice disponibile contribuabililor care să prezinte modalitățile prin care contribuabilul poate argumenta punctul de vedere privind faptul că tranzacțiile nu urmăresc un obiectiv de abuz/evaziune. În altă ordine de idei, legislația actuală a art. 134 alineatul (1) punctul 10) prevede faptul că Serviciul Fiscal de Stat și funcționarii fiscali, în cadrul acțiunilor de exercitare a funcției sunt în drept <u>să poartă în instanțele judecătorești competente</u>, în conformitate cu prezentul cod, acțiuni contra contribuabililor privind anularea unor tranzacții și încasarea la buget a mijloacelor obținute din aceste tranzacții. Astfel, introducerea punctului 122 la același articol 134 alin (1) cu

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				urmatorul cuprins: „sa nu accepte sau sa recalifice tranzactiile, cu recalcularea obligatiilor aferente fata de Bugetul Public National”, ofera dreptul SFS si functionarilor fiscali sa recalifice tranzactii fara porinirea in instanta de judecata • Totodata, sarcina probatiunii in vederea demonstrarii scopului de incheiere si/sau realizare a tranzactiei in conditiile pretinse de contribuabil, apartine acestuia din urma – conform alin (4) din art. 1891 – „Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de catre Serviciul Fiscal de Stat”, propus spre aprobare in proiectul de Politica Fiscala. • Aceste prevederi ofera SFS imputerniciri fara precedent, in contextul in care avem un sistem greoi de raportare si controale abuzive, contribuabilul vazandu-se in situatia de a se indreptati / apara (prezumtia nevinovatiei nu functioneaza).
44.	Legea 1056/2000, art.4, alin. (4)	Alin. (4) cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”, iar textul „în limitele (inclusiv limitele maxime)	Solicităm respectuos menținerea redacției actuale în 2022, cu posibilitatea de creștere a cotei maxime aplicate, precum este:	În ceea ce ține de excluderea plafonului maxim la impozitul funiciar și la cel pe bunuri imobiliare, atragem atenția că contribuabilii mari care dețin filiale și obiecte impozabile pe teritoriul RM

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
		specificate în anexele nr.1 și nr.2 la prezenta lege, însă nu mai mici decât 50% din cota maximă, cu excepția cotelor stabilite aferent bunurilor imobiliare reglementate în anexa nr.2 pct.2.” se substituie cu textul „conform prevederilor specificate în anexele nr.1 și nr.2 la prezenta lege”	Cotele concrete ale impozitului funciar și impozitului pe bunurile imobiliare se stabilesc anual de către autoritățile reprezentative ale administrației publice locale la aprobarea bugetelor respective, în limitele (inclusiv limitele maxime) specificate în anexele nr.1 și nr.2 la prezenta lege, însă nu mai mici decât 50% din cota maximă, cu excepția cotelor stabilite aferent bunurilor imobiliare reglementate în anexa nr. 2 pct. 2.	urmează să identifice fiecare decizie privind stabilirea impozitelor citate a APL astfel nu se respectă principiul “certitudinii impunerii - existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale”; si principiul “randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cât mai acceptabile pentru contribuabili.” De asemenea, asta ar putea duce la aplicarea unor impozite diferențiate pornind de la intima convingere a membrilor organelor decidente de la nivel local, ceea ce ar putea duce la o atitudine arbitrară față de mediul de afaceri, pornind de la anumite criterii foarte subiective. În ceea ce ține de acest fapt, trebuie de menționat că chiar și cu pragurile maxime existente, practic nici o autoritate publică locală nu aplică cota maximă la impozitul pe bunuri imobiliare.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
45.	Legea nr. 489 din 08.07.1999, Anexa nr.1 " Categoriile de plătitori și de asigurați"	Poziția 1.6 ¹ . Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct. 1.1–1.6.	Poziția 1.6 ¹ . Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției, ale căror venituri anuale în anul fiscal precedent depășesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1–1.6	Mecanismul propus ține cont de interesul comun al tuturor părților de a avea un sistem de asigurare socială a profesiilor libere conexe sistemului justiției echitabil și sustenabil financiar, care să țină cont și de veniturile realizate de reprezentanții acestor profesii.
46.	Legea nr. 489 din 08.07.1999, Anexa nr.1		Se completează cu poziția 1.62 care va avea următorul cuprins: 1.62. Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției, ale căror venituri anuale în anul fiscal precedent nu depășesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1–1.6. Tarifele și baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii: Taxa fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Mecanismul propus ține cont de interesul comun al tuturor părților de a avea un sistem de asigurare socială a profesiilor libere conexe sistemului justiției echitabil și sustenabil financiar, care să țină cont și de veniturile realizate de reprezentanții acestor profesii.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
			Termenele de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii: Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune Tipurile prestațiilor sociale asigurate: Pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces	
47.	Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023, art.3		Propunem următoarea redacție a art.3: (1) Contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct.1.6, 1.62, 1.7 și 1.8 din anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se stabilește în mărime de 12838 de lei. (2) Contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct.1.61 din anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se stabilește în mărime de 24255 de lei.	Mecanismul propus ține cont de interesul comun al tuturor părților de a avea un sistem de asigurare socială a profesiilor libere conexe sistemului justiției echitabil și sustenabil financiar, care să țină cont și de veniturile realizate de reprezentanții acestor profesii.
48.	Legea 1380/1997 cu privire la tariful vamal	La articolul 28 din Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova,	Se propune clarificarea.	Legea 95 din 24/08/21 art 426 pct 3 prevede abrogarea Legii nr 1380/1997 cu privire la tariful vamal incepind cu data de 01/01/2023. Nu este clar daca incepand cu 01.01.2023 Legea 1380/1997 va fi abrogata

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
		ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, literele y) și y1) se abrogă		sau nu. De ce se propune abrogarea celor 2 litere de la art 28.
49.	Codul Vamal, art.344	Noul Cod vamal prevede doar posibilitatea declarării bunurilor la posturile vamale din raza de activitate a adresei juridice a agentului economic și nu permite detașarea la alte posturi.	Propunem completarea art. 344 Cod Vamal cu următoarea prevedere: “La solicitarea agentului economic, vamuirea poate fi efectuată la alte posturi vamale interne sau de frontieră decât locul de înregistrare a sediului juridic al agentului economic, cu acordul organului vamal”.	Argumente: •Reducerea timpului și costurilor de transport pentru agenții economici care au mai multe puncte de lucru/de descarcare pe teritoriul țării •Modificarea este necesară pentru reducerea timpului de livrare a marfurilor perisabile, în cazul vamuirii la frontieră •Posibilitatea dată poate fi acordată ca un avantaj pentru agenții economici AEO
50.	Legea 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, art. 5, alin. (2), lit. a)		Propunem păstrarea interdicției menționate doar pentru comercializarea alcoolului etilic în vrac și completarea art. 5, alin. (2), cu lit. j), care să prevadă limitări analogice restricțiilor stabilite la art. 5, alin. (2), cu lit. i), și anume plafonarea prețului minim de comercializare. Pe lângă această, considerăm, că urmează a fi introdusă interdicția generală privind capacitatea maximă admisibilă a recipientelor pentru alcoolul etilic comercializat cu amănuntul în mărime de 500 ml.	În conformitate cu art. 5, alin. (2), lit. a), Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice nr. 1100 din 30.06.2000, se interzice livrarea în rețeaua de comerț și comercializarea cu amănuntul a alcoolului etilic în vrac. Propunem păstrarea interdicției menționate doar pentru comercializarea alcoolului etilic în vrac și completarea art. 5, alin. (2), cu lit. j), care să prevadă limitări analogice restricțiilor stabilite la art. 5, alin.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				(2), cu lit. i), și anume plafonarea prețului minim de comercializare. Pe lângă această, considerăm, că urmează a fi introdusă interdicția generală privind capacitatea maximă admisibilă a recipientelor pentru alcoolul etilic comercializat cu amănuntul în mărime de 500 ml. Considerăm, că măsura restrictivă stabilită la 5, alin. (2), lit. a) Legea 1100/2000, privind interzicerea comercializării cu amănuntul este excesivă și reprezintă o limitare nejustificată a principiului libertății pieței. Suplimentar, considerăm, că odată cu modificarea interdicției în sensul menționat, decade necesitatea păstrării interdicției stabilite la art. 5, alin. (2), lit. d), care reglementează interdicția de livrare și comercializare în rețeaua de farmacii a alcoolului etilic în vrac și/sau îmbuteliat în recipiente cu o capacitate mai mare de 100 ml. Suplimentar, considerăm, că odată cu modificarea interdicției în sensul menționat, decade necesitatea păstrării interdicției stabilite la art. 5, alin. (2), lit. d),

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				care reglementează interdicția de livrare și comercializare în rețeaua de farmacii a alcoolului etilic în vrac și/sau îmbuteliat în recipiente cu o capacitate mai mare de 100 ml.
51.	Legea Nr. 1054 din 16-06-2000, pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal, art. 4, alin. (6)		Introducerea excepției pentru producerea alcoolului etilic denaturat. A expune art. 4, alin. (6), în următoarea redacție: (6) Subiecții impunerii care, la fabricarea în antrepozitul fiscal a mărfurilor nesupuse accizelor, utilizează în calitate de materie primă mărfuri proprii supuse accizelor pentru care nu există documente justificative privind achitarea accizelor, la expedierea din antrepozitul fiscal a mărfurilor nesupuse accizelor pe teritoriul Republicii Moldova, calculează și achită accizele pentru mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de fabricarea acestora. Prevederea în cauză nu se aplică pentru alcoolul etilic denaturat și distilatele obținute pe bază de vin menționate la alin.(61) al prezentului articol. La expedierea la export a mărfurilor nesupuse accizelor, pentru materia primă utilizată la producerea acestora nu se efectuează calcularea și achitarea accizelor.	Este important de menționat că modificările propuse vizează crearea unor condiții de concurență echitabile pentru mărfurile autohtone, care necesită alcool etilic denaturat în calitate de component, ceea ce va permite începerea producției locale atât pentru piața internă, cât și pentru cea de export. Urmărind practica UE în domeniul excluderii alcoolului etilic denaturat din categoria obiectelor supuse accizelor, prin prisma armonizării legislației naționale cu legislația comunitară, introducerea unei formule unificate de reglementare a pieței alcoolului denaturat, va crea un mediu concurențial sănătos și va promova activ producătorul autohton. Considerăm, că orice obstacol din piață trebuie să se bazeze, printre altele, pe experiența și percepția agenților, economici și a consumatorilor. Contrar acestei retorici, reglementările actuale duc la stagnarea

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				unei ramuri de perspectivă în economia autohtonă și demotivarea agenților economic de a dezvolta direcția explorării posibilităților oferite de valorificarea alcoolului etilic denaturat în economia națională. Odată cu relaxarea acestor obstacole, în această industrie, toți participanții la producție devin beneficiari, fapt ce va aduce nu numai conceptului general de dezvoltare a economiei, ci și în particular va spori în mod indirect veniturile bugetului public național. O altă latură promițătoare, prin prisma impactului de reglementare, reprezintă dezvoltarea pieței interne de producere a surselor alternative de energie, care sunt extrem de necesare chiar și făcând abstracție de criza energetică actuală. Liberalizarea pieței alcoolului etilic denaturat, creează posibilități pentru producerea autohtonă a bioetanolului. Un domeniu care ar putea contribui la creșterea producției agricole și la reducerea dependenței de importurile de combustibili fosili este producția internă de biocombustibili: bioetanol și biomotorină. Urmărind tendințele de reglementare ale

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				Uniunii Europene, Țările UE au adoptat programul RED II, care prevede că până în 2030, 14% din totalul combustibilului utilizat în transport va fi de origine biologică. Benzinăriile din UE vând deja amestecuri de bioetanol și benzină, care înlocuiesc treptat benzina tradițională A95/98. Și în SUA, 97% din benzina vândută conține 10% bioetanol. UE trece de la benzină etanol 5% la benzină etilică 10%. Combustibilul marca E10 (10% etanol + 90% benzină A95/98) devine deja standardul mondial. Guvernul Republicii Moldova la fel a promovat activ producția de biocombustibili, prin adoptarea Strategiei energetice a Republicii Moldova până în 2030. Deși obiectivele stabilite încă nu au fost atinse, considerăm că aceasta este calea sigură spre reducerea considerabilă a dependenței energetice a Republicii Moldova. Este de menționat faptul, că excluderea accizelor pentru alcoolul etilic denaturat a fost un pas important, care a dus la diversificarea pieței biocombustibililor în UE. Astfel, considerăm că o reglementare similară ar trebui introdusă cât mai curând posibil în

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				Moldova, deoarece ar aduce multe beneficii și anume: - Extinderea pieței cerealelor și culturilor industriale; - Reducerea dependenței de importurile de produse petroliere; - Creșterea valorii adăugate create în țară și indirect noi locuri de muncă în Moldova. - Îmbunătățirea situației mediului și o reducere semnificativă a emisiilor, deoarece etanolul este mai puțin nociv decât benzina tradițională. - Implementarea acordului privind apartenența asociată cu țările UE. - Implementarea strategiei energetice adoptate Nu necesită investiții de capital suplimentare, datorită faptului că sunt utilizate capacități de producție existente.
Alte acte normative ce tin de politica fiscala				
1.	Hotărârea Guvernului RM cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului		Majorarea limitei maxime a plafonului mediu per angajat a cheltuielilor suportate pentru transportul organizat al angajaților	Depășirea cheltuielilor per angajat asupra plafonului permis spre deducere în scopuri fiscale este substanțială, ajungând uneori aproape la 80% din costul total suportat de către angajator pentru transportarea angajaților. Motivele

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
	pe venit 693/11.07.2018. Pct. 34, Secțiunea 1 "Deducerea cheltuielilor privind transportul organizat al angajaților/zilierilor"			principale fiind creșterea permanentă a prețurilor la produsele petroliere și
2.	Hotărârea Guvernului RM cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit 693/11.07.2018. pct.64 Drept bază pentru acordarea donațiilor filantropice sau a sponsorizărilor o constituie contractul de donație și cererea în formă scrisă din partea beneficiarilor care doresc să		<i>De exclus cererea în formă scrisă din partea beneficiarilor pentru acordarea donațiilor filantropice</i> pct. 64 Drept bază pentru acordarea donațiilor filantropice sau a sponsorizărilor o constituie contractul de donație.	Necesitatea de a exclude cererea reiese din situații excepționale, și anume: - persoane invalide care nu au capacitatea de a scrie o cerere însă necesită ajutor imediat; - situații de pandemie, cutremure, inundații la nivel național/regional – unde se intervine de către entitățile care au posibilitatea de a veni cu o contribuție de binefacere. Solicitarea cererii ca un document justificativ în scopul deductibilității cheltuielilor de binefacere și sponsorizare de către Autoritățile fiscale denotă stabilirea unei bariere în plus dar care nu aduce plus valoare societății în raport cu acțiunile de caritate care pot fi efectuate de facto.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
	primească astfel de ajutor și care, în cadrul Codului, au acest drept.			
3.	Hotărârea Guvernului RM cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit 693/11.07.2018. pct. 45. Angajatorul este în drept să deducă cheltuielile pentru studiile profesionale/de perfecționare profesională, suportate în folosul angajaților pe parcursul perioadei fiscale, cu condiția că asemenea cheltuieli sînt suportate exclusiv în cadrul		<i>De completat cu următoarele modificări:</i> <i>În sensul acestui Regulament,</i> <i>“studii profesionale”</i> cuprinde un proces de învățare/ instruire prin care persoanele dobîndesc noi cunoștințe teoretice și practice precum și abilitați și tehnici care să facă munca mai eficientă. Metode de instruire/pregătire profesională se realizează: - cadrul instituției (metode de pregătire la locul de munca, inclusiv online); - afara instituției prin -studiu individual -completarea pregătirii profesionale prin frecventarea unor forme de învățămînt la seral, fără frecvență, doctorat, etc -vizite de studiu la instituții similare din țara/străinătate -stagii de specialitate în alte instituții din țara/străinătate -participarea la cursuri, seminarii, work-shopuri, în alte instituții	Considerăm că este important că Autoritatea Fiscală să vină să explice mai expres ce cuprinde noțiunea de studii profesionale și perfecționare profesională a angajaților. Instruirea și perfecționarea nu se realizează doar prin înscrierea strictă la un curs de perfecționare, dar cuprinde toate modalitățile de învățămînt care vine să îmbunătățească procesul de muncă și calitatea serviciilor/produselor. Necesitatea de completare vine din multiplele interpretări aferente cheltuielilor de instruire, inclusiv organizate înafara locului de muncă prin work-shopuri, team-buildinguri, practică acceptată din punct de vedere a deductibilității de ANAF România.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
	activității de întreprinzător și că se ține cont de necesitatea acestor studii/perfecționări pentru categoria și specificul de activitate a angajaților. 46. Deducerea cheltuielilor suportate în conformitate cu prevederile pct.45 se permite în baza următoarelor documente confirmative: 1) ordinul intern al angajatorului ce specifică lista angajaților care beneficiază de studiile profesionale/de perfecționare profesională;		-team-buiding-ul, etc	Instruirea si perfectionarea angajatilor nu se realizeaza doar prin inscrierea stricta la un curs de perfectionare, dar cuprinde toate modalitatile de invatamant care vine sa imbunatateasca procesul de munca si calitatea serviciilor/produselor. Consideram ca teambuilding-urile sunt o forma de instruire/pregatire si este necesara includerea lor in categoria de cheltuieli deductibile din punct de vedere fiscal.

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
	2) contractul, factura fiscală sau alte documente care confirmă costurile suportate și prestarea serviciilor de instruire profesională/perfecționare profesională a angajaților.			
4.	Hotărârea Guvernului RM delegarea salariaților pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din RM 10/05.01.2012 pct.2 deplasarea în interes de serviciu a salariaților încadrați în statele lor de personal		cheltuielile entităților din Republica Moldova pentru deplasarea în interes de serviciu a salariaților încadrați în statele lor de personal, a Membrilor consiliului, a persoanelor fizice ce prestează servicii în baza contractelor civile.	Propunerea presupune completarea pct.2 „Prezentul regulament reglementează cheltuielile entităților din Republica Moldova pentru deplasarea în interes de serviciu a salariaților încadrați în statele lor de personal, a membrilor consiliului...”, deoarece aceștia exercită funcții de conducere și deplasările se efectuează în interes de serviciu pentru negocieri de business și inclusiv și persoanele fizice ce prestează servicii care necesită deplasări în teritoriu/peste hotare. Aplicarea regimului fiscal uniform pentru cheltuielile de deplasare atât pentru salariați cât și membrii consiliului și a persoanelor fizice ce prestează servicii

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				reiese din tratamentul fiscal ce se aplică asupra veniturilor achitate acestora, art.88 alin. (5) din Codul fiscal.
5.	Hotărârea Guvernului RM delegarea salariaților pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din RM 10/05.01.2012		Propunem majorarea valorilor diurnelor si a plafoanelor de cazare pe teritoriul RM .	Exista necesitatea adaptarii preturilor conform realitatii actuale si nivelului inflatiei.
6.	Ordinul MF nr. 5 din 11.01.2017		Modificarea formularului dării de seama privind taxa pentru marfurile care in procesul utilizării cauzează poluarea mediului (POLMED17).	In prezent acest formular include informatie detaliata cu privire la fiecare articol importat in fiecare declaratie vamala pentru care se aplica taxa de mediu. Agentii economici din retail care au importuri zilnice trebuie sa declare

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				fiecare articol taxabil cu taxa eco si care se importa de citeva ori pe luna. In final volumul informatiei declarate este foarte mare si este dificil de prelucrat si incarcat electronic pe platforma online de depunere a declaratiilor fiscale. Propunem simplificare formularului prin indicarea sumelor totale a taxei calculate in marime absoluta pentru fiecare tip de ambalaj (plastic, aluminiu si compozit) si suma totala a taxei eco in marime procentuala pentru fiecare cod nomenclator tarifar din anexa 8 la legea 1540/1998. Detaliile calcului pot fi oferite inspectorilor fiscali in cadrulul controlului fiscal sau vizitei fiscale.
7.	Ordin MF 118/2017 cu privire la aprobarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factura fiscală” și a Instrucțiunii privind completarea acestuia		Propunem eliminarea obligatiei de semnare si stampilare a facturilor fiscale emise in baza avizului de insotire a marfii.	Argumente: Conformarea fiscala este asigurata prin documentarea livrarilor efectuate cu avizul de insotire a marfii / actul de primire predare, care este semnat si confirmat de ambele parti. Pretul aplicat este agreeat contractual. In acest caz, semnarea facturii fiscale de ambele parti este o dublare a documentarii, care ingreuneaza procesul economic

Nr.	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Redacția actuală/propusă în proiectul de Lege	Propunerile de modificare și completare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare
				• Modificarea va eficientiza procedura de înregistrare a facturilor fiscale, va reduce costurile aferente serviciilor de curierat pentru furnizori • Aceasta practica este utilizata eficient in Romania si alte tari europene